

1. kapitola

Dievča sa skôr zapieralo do vetra, než kráčalo, a pod pazuchou odhodlane zvieralo vlhké vrecko s rybou a hranolčekmi. Vietor kmásal papierom, pokúšal sa rozbaľiť vrecko a jeho obsah roznieť po brehu až k čajkám.

Keď prešla cez cestu, zovrela v hrsti vo vrecku pokrčený list a obzrela sa cez plece, skontrolovala dlhý tmavý úsek chodníka za sebou, či tam nie je nejaká postava, ale nebola. Alebo ju aspoň nevidela.

Breh bol málokedy úplne prázdny. Bary a kluby mávali otvorené dlho do noci a na kamienkovú pláž až do svitania vyplávali opitých miestnych aj turistov. Ale dnes večer sa aj najostrieľanejší pijani rozhodli radšej zostať doma a teraz, o päť minút desať, mala Hal celú promenádu pre seba. Jedinou známkou života boli sliepňajúce svetlá – a ešte čajky, ktoré poletovali a škriekali nad tmavými nepokojnými vodami Lamanšského prielivu.

Krátke čierne vlasy jej padali do očí, zahmlili sa jej okuliare a pery mala popraskané od soli z morského vetra. No iba čo pevnejšie zovrela vrecko pod pazuchou a odbočila z brehu do jednej z úzkych obytných ulíc s vysokými bielymi domami, kde vietor ustal tak náhle, až sa zaknísala a takmer stratila rovnováhu. Pršať neprestalo – v závetří to skôr vyzeralo, že mrholenie je hustejšie, a ona v ňom zahla na ulicu Marine View Villas – Vily s výhľadom na prístav.

Ten názov klamal. Nestáli tu nijaké vily, len mierne ošumelé radovky, z ktorých sa v slanom vzduchu odlupovala farba. A nebol tam ani výhľad – na more ani na nič iné. Možno tam kedysi bol, keď tie domy postavili, ale odvtedy bližšie k moru vyrástli vyššie, luxusnejšie budovy a akýkoľvek výhľad, aký kedy z Marine View Villas mohol byť, sa zredukoval na tehlové múry a bridlicové strechy, dokonca aj z Halinho podkrovného bytu. To, že sa k bytu šplhala až na samý vrch budovy po úzkych rozheganých schodoch, malo jediná výhodu – nemusela počúvať, ako jej nad hlavou dupocú susedia.

Dnes sa však zdalo, že susedia sa niekam pobrali – a že sú tam už dlhšie, súdiac podľa toho, ako sa dvere zasekli na hromade pošty a reklamných letákov rozsypaných po chodbe. Hal sa musela poriadne zaprieť, kým dvere povolili, vpotácala sa do chladnej tmy a zašmátrala rukou po automatickom časovom spínači, ktorým sa zažívali svetlá. Nič, tma vládla ďalej. Buď vypadla poistka, alebo sa vypálila žiarovka.

Pozhrabávala letáky v slabom svetle, čo sem prenikalo z ulice, aby vytriedila svoju poštu od tej pre ostatných nájomníkov, potom začala stúpať k podkrovnému bytu.

Vyššie už neboli okná, a keď sa prešuchtala cez prvé poschodie, ocitla sa v takmer úplne čiernej tme. Hal však schody poznala po pamäti, od zlomenej dosky na odpočívadle až po uvoľnený kúsok koberca na poslednom schodisku. Unavene kráčala hore a myslela na večeru a na posteľ. Nebola si istá, či má vôbec chuť do jedla, ale ryba s hranolčekmi ju stála päť libier a päťdesiat centov, a ak mohla súdiť podľa faktúr a účtov, ktoré si niesla pod pazuchou, ani takúto sumu si nemohla dovoliť premárniť.

Na najvyššom poschodí naklonila hlavu nabok, aby sa vyhla vode kvapkajúcej zo strešného okna, odomkla si dvere a konečne bola

doma. Byt bol maličký, len spáľňa prepojená so širšou halou, ktorá jej slúžila ako kuchyňa, obývačka a všetko ostatné. Okrem toho bol ošumelý, s opadávajúcou omietkou, obdratým kobercom a drevenými oknami, ktoré stonali a rachotili, vždy keď od mora zadul vietor. No už dvadsaťjeden rokov to bol jej jediný domov – akokoľvek bola premrznutá a unavená, vždy jej aspoň trochu poskočilo srdce, keď doň vošla.

Za dverami zastala, otriasla si z okuliarov slané kvapky a utrela si ich o koleno otrhaných džínsov, potom položila na stôl papier s rybou a hranolčkami.

Bolo tu veľmi chladno a striasla sa, keď si kľakla pred plynový kozub a štukala gombíkom, až kým sa nezapálil a na skrehnuté červené ruky jej nezačalo sálať teplo. Potom otvorila papierové vrečko premočené od dažďa a vdýchla ostrú vôňu soli a octu, ktorá zaplavila malú miestnosť.

Drevenou vidličkou napichla ochabnutý teplý hranolček a pustila sa do triedenia pošty – reklamy odkladala bokom, aby ich mohla vyhodiť do koša, faktúry a účty ukladala na kôpku. Hranolčky boli slané a chrumkavé a ryba v cestíčku ešte horúca, ale Hal sa pri pohľade na rastúcu kôpku faktúr stiahol žalúdok. Netrápila ju ani tak jej veľkosť, skôr množstvo obálok s označením POSLEDNÁ UPOMIENKA. Odsunula rybu, stratila apetít.

Musí zaplatiť nájomné – to sa už odkladať nedá. A prioritou bola aj elektrina. Bez chladničky a svetla sa v malom byte nedalo poriadne existovať. Plyn... no, teraz je november. Život bez kúrenia sa síce nedá považovať za príjemný, ale dá sa zvládnuť.

No žalúdok sa jej obrátil pri niečom inom ako faktúry. Vydešila ju lacná obálka, ktorú očividne doručili osobne, vpredu bolo guľôčkovým perom napísané len: „Harriet Westawayová, horný byt“.

Nebola tam uvedená adresa odosielateľa, ale Hal ju nepotrebovala vidieť. Mala strašné tušenie, že vie, od koho je ten list.

S námahou prehltna hranolček, ktorý sa jej zasekol v hrdle, zasunula obálku na spodok kôpky s faktúrami – poddala sa nutkaniu strčiť hlavu do piesku. Zúfalo si priala, aby mohla celý tento problém odovzdať na riešenie niekomu staršiemu, múdrejšiemu a silnejšiemu.

Nikoho takého však nemala. Už nie. Okrem toho, bolo v nej predsa len drsné, nepoddajné jadro. Bola nízka, bledá a mladá, ale nebola dieťaťom, za ktoré ju ľudia bežne považovali. Nebola ním už tri roky.

Práve toto tvrdé jadro ju prinútilo vytiahnuť obálku. Zahryzla si do pery a otvorila ju.

Vnútri bol len jeden hárok papiera a na ňom len dve strojom písané vety.

Škoda, že sme vás nezastihly. Radi bi sme prebraly vašu finančnú situáciu. Znovu sa ozveme.

Hal so stiahnutým žalúdkom vybrala z vrecka papier, ktorý si dnes poobede našla v práci. Hárky boli rovnaké – až na omrvinky a flak od čaju, ktorým prvý papier obliala, keď otvorila obálku.

Ani správa v listoch nebola pre Hal novinkou. Podobné telefonáty a správy ignorovala už celé mesiace.

Keď listy opatrne položila vedľa seba na stôl, ruky sa jej roztriasli, lebo si uvedomila, čo znamenajú.

Hal bola zvyknutá čítať medzi riadkami, dešifrovať dôležitosť toho, čo ľudia nepovedia. V istom zmysle to bola jej robota. Ale tu si nevyslovené slová nevyžadovali nijaké dešifrovanie.

Hovorili: Vieme, kde pracuješ.

Vieme, kde bývaš.

A vrátíme sa.

Zvyšok zásielok tvorili len reklamné letáky. Hal ich hodila do koša na separovaný odpad a unavene sa spustila na pohovku. Na chvíľu zložila hlavu do dlaní – pokúšala sa nemyslieť na stenčený bankový účet a počula v uchu mamin hlas, ako keď za ňou stála a prednášala jej, kým sa učila na maturity. *Hal, viem, že máš stresy, ale musíš niečo zjesť! Si príliš vychudnutá!*

Viem, odvetila v duchu. Tak to bolo vždy, keď sa trápila alebo znervóznela – ako prvá ju opustila chuť do jedla. Nemohla si však dovoliť ochorieť. Ak nebude pracovať, nezarobí. A nemohla si dovoliť ani premrhať jedlo, hoci bolo na okrajoch zvlhnuté a chladlo.

Ignorovala škriabanie v hrdle a prinútila sa dať si ďalší hranolček. Mala ho však len napoly v ústach, keď si všimla niečo v koši na separovaný odpad. Niečo, čo tam nepatrilo. Spomedzi jedálnych lístkov z rozličných donášok vyčnievala tuhá biela obálka, na ktorej bola rukou napísaná adresa.

Vložila si do úst hranolček, oblizla si z prstov soľ, nahla sa ku košu a vytiahla obálku spomedzi starých papierov a polievkových obalov.

Vážená slečna Harriet Westawayová, písalo sa tam. *Byť 3C, Marine View Villas, Brighton*. Adresa bola len mierne zašpinená od masti z Haliných prstov a odpadkov z koša.

Musela ho tam omylom strčiť spolu s prázdnyimi obálkami. Toto aspoň nemôže byť faktúra. Vyzeralo to skôr ako pozvánka na svadbu – hoci to nebolo pravdepodobné. Hal si nevedela spomenúť na nikoho, kto by sa teraz vydával.

Strčila palec do medzery na boku obálky a natrhla ju.

To, čo zvnútra vytiahla, skutočne nebola pozvánka. Bol to list napísaný na hrubom, drahom papieri, v hornej časti uvidela názov

právnickej firmy. Na okamih sa jej v žalúdku otvorila priepasť a pred ňou krajina strašidelných možností. Zažaloval ju niekto za niečo, čo povedala pri vykladaní kariet? Alebo – preboha – nájomné za byt! Majiteľ pán Khan bol sedemdesiatnik a postupne predal všetky ostatné byty v dome. Hal bola presvedčená, že byt, v ktorom býva ona, si nechal zo súcitu k nej a z náklonnosti k jej mame, ale tento odklad verdiktu nemohol trvať naveky. Jedného dňa bude potrebovať peniaze na domov dôchodcov alebo sa mu zhorší cukrovka a budú to musieť predať jeho deti. Čo na tom, že zo stien od vlhkosti opadávala omietka a elektrina skratovala, keď zároveň zapla fén aj hriankovač. Bol to domov – jediný, ktorý kedy poznala. A keby ju z neho vykopli, šanca, že si za túto cenu nájde iný, nebola len slabá, bola nulová.

Alebo je to ... nie. Ten určite nešiel za právnikom.

Trasúcimi sa prstami rozložila papier, ale keď očami zaletela k adrese pod podpisom, v návale úľavy si uvedomila, že to nie je brightonská firma. Bolo tam Penzance v Cornwalle.

Chvalabohu, nesúvisí to s bytom. A bolo veľmi nepravdepodobné, že by to bol nespokojný klient takto ďaleko od domova. V Penzance vlastne nikoho nepoznala.

Prehltla ďalší hranolček, vystrela na stole list, posunula si na nose okuliare a pustila sa do čítania.

Vážená slečna Westawayová,

píšem Vám z poverenia mojej klientky, Vašej starej mamy Hester Mary Westawayovej, bytom Trepassen House, St Piran.

Pani Westawayová zomrela 22. novembra vo svojom dome. Uvedomujem si, že táto správa Vás možno šokuje. Prosím, prijmite moju úprimnú sústrasť.

Ako právny zástupca a vykonávateľ jej závetu mám povinnosť kontaktovať osoby uvedené v jej závete. Vzhľadom na rozsiahlu pozostalosť bude potrebné podať žiadosť o overenie závetu a vyčíslieť dedičskú daň, až potom môže dôjsť k vyplateniu finančnej čiastky. Medzitým by ste mi však mohli poskytnúť kópie dvoch dokumentov potvrdzujúcich Vašu totožnosť a adresu (prikladám zoznam vhodných dokladov), na základe ktorých budem môcť začať administratívne konanie.

Na základe želania Vašej nebohej starej mamy je mojou povinnosťou informovať osoby uvedené v závete o pohrebe. Obriad sa uskutoční 1. decembra o 16.00 v Kostole svätého Pirana. Keďže možnosti ubytovania sú obmedzené, rodinní príslušníci sú pozvaní do domu Trepassen House, kde sa bude konať aj kar.

Prosím, napíšte pani Ade Warrenovej, ktorá bola gazdínou u Vašej nebohej starej mamy, či využijete ponuku ubytovania. Pripraví Vám izbu.

Ešte raz Vám chcem vyjadriť úprimnú sústrasť a dovoľujem si Vás ubezpečiť o svojich najlepších úmysloch v tejto záležitosti.

S úctou
Robert Treswick
Treswick, Nantes a Dean
Penzance

Hal vypadol z prstov hranolček rovno do lona, ale ani sa nepohla. Len sedela a znovu si čítala krátky list, potom sa zadívala na zoznam vhodných dokladov totožnosti, ako keby jej mohol niečo objasniť.

Rozsiahla pozostalost'... osoby uvedené v závete... Hal zaškvrkalo v bruchu. Zdvihla hranolček, takmer neprítomne ho požula a pokúšala sa vysomáriť zo slov, ktoré pred sebou videla.

Nemalo to totiž logiku. Ani trochu. Jej starí rodičia boli už vyše dvadsať rokov mŕtvi.

RUTH WARE

smrť pani Westawayovej

Z anglického originálu *The Death of Mrs. Westaway*, ktorý prvýkrát vydalo vydavateľstvo Harvill Secker, značka Vintage, 20 Vauxhall Bridge Road, London SW1V2SA, v roku 2018, preložila Marína Gálisová. Harvill Secker je súčasťou spoločnosti Penguin Random House, ktorej adresu nájdete na global.penguinrandomhouse.com

Vydalo vydavateľstvo Lindeni v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o., so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava v roku 2019.

Číslo publikácie 2 067

Zodpovedná redaktorka Agáta Laczková

Technická redaktorka Jana Urbanová

Návrh obálky Tomáš Cikán

Grafická úprava a sadzba Tomáš Cikán

Tlač CENTA, spol. s r. o., Brno

Prvé slovenské vydanie

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh

www.albatrosmedia.sk / eshop@albatrosmedia.sk

tel.: 02/4445 2046

© Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2019

Všetky práva sú vyhradené.

Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.